

TID X ÆSTETIK = KLASSIKER?

Det er svært at spå – specielt om fremtiden. Så hvordan giver man sig som designer i kast med at skabe møbler, som kan stå distancen på den lange bane? Ifølge en af Danmarks dygtigste designere, Chris Liljenberg Halstrøm, så kan man ikke kalkulere sig frem til en designklassiker, men man kan gøre sig umage for at frembringe lødige møbler, der kombinerer funktion og æstetik med sublime materialer og udsøgt håndværk – og så kan kun tiden vise, om designet går i glemmebogen eller ender som et skattet arvestykke.

Af SUSANNE HOLTE

BÆNKEN er fra serien Vent, der er karakteriseret af det flettede sæde i papirgarn. Serien rummer desuden en taburet af samme navn.

CHRIS LILJENBERG HALSTRØM arbejder tæt sammen med danske Skagerak, der har sat en stribe af hendes design i produktion. Andre samarbejdspartnere er A. Petersen og Design Within Reach – og så er der det tætte samarbejde med kollegaen tekstildesigner Margrethe Odgaard under navnet Included Middle. Foto: Andreas Omvik

DAYBED, SOFA, STOL, en ekstra seng og et loungemodul i ét og samme møbel. Modul består af to elementer: en stol og en sofa, der kan sættes sammen og anvendes til mange formål og i mange sammenhænge – både i private hjem og i offentlige fora. Det multifunktionelle systemmøbel er tegnet af den danske designer Chris Liljenberg Halstrøm og udviklet af A. Petersen Collection & Craft, der begge har haft et stærkt fokus på et højt håndværksmæssigt niveau og på en let aflæselig form, der udstråler visuel ro, og som har tydelige referencer til dansk møbeltradition. **UDENDØRSMØBLERNE** er et af Chris Liljenberg Halstrøms seneste projekter. Kollektionen er tegnet til det amerikanske brand Design Within Reach. Møblerne er ikke tilgængelige i Danmark.

5 BUD PÅ INSPIRERENDE KLASSIKERE:

1. GRETHE MEYERS ILDPOT: Jeg elsker det stel, fordi materialet lever og forandrer udtryk i brug. Der er noget jordbundet over det – og så er det praktisk. Jeg glæder mig over, at det kommer i produktion igen.

2. ALVAR AALTOS TREBENEDE STOOL 60: Den har altid stået mit hjerte nær – også selvom den måske har noget institutionsagtigt over sig. Det er netop et robust kvalitetsmøbel, der tåler lidt af hvert. Den minder mig om det essentielle ved møbeldesign, og jeg plejer at kigge på den, hvis jeg kommer i tvivl i et projekt. Jeg har den faktisk tatoveret på min ene arm.

3. BRUNO MATHSSONS PERNILLA-LIGGESTOL MED ARMLÆN: Den svenske designer er et stort forbillede for mig, og jeg synes, at hans møbler er evigt interessante. Hans skulpturelle formgivning, sammen med hans overvejelser om det at sidde og om den løse polstring, der kan repareres eller udskiftes, er inspirerende.

4. SORI YANAGIS BUTTERFLY STOOL: Jeg har en særlig forkærlighed for taburetter, og Butterfly Stool er et af de møbler, som inspirerede mig til selv at designe møbler. Den er enkel og skulpturelt udfordrende på én og samme tid.

5. ISAMU NOGUCHIS AKARI LAMP: Rispapirlampen har fået en renaissance, og mange designere kommer med nye bud, men der er ikke nogen, der slår den helt klassiske, som Isamu Noguchi forfinede. Lamperne giver et særligt lys og en stemning, som er svært at finde andre steder.

Hvis hun skulle komme i tvivl om, hvilken retning hun skal gå midt i et designprojekt, så behøver hun blot at rulle ærmet op og betragte sin tatovering af Alvar Aaltos ikoniske trebenede taburet, Stool 60. Det er nemlig fint at være i besiddelse af tvivlens nådegave, hvis man spørger en af dansk designs store nutidige bidragydere, designeren Chris Liljenberg Halstrøm. Blot det er tvivl af den konstruktive slags, som kan kalibreres ved hjælp af fx Alvar Aalto, eller den form for tvivl, der følger med, når man vil gøre sig umage og være sikker på, at man nu også er i sync med sit indre kompas – og ikke bidrager med ligegyldige produkter til en verden, hvor alt reelt er opfundet.

Når det er sagt, så ryster Chris Liljenberg Halstrøm ikke på hånden, når hun giver form til spiseborde, havemøbler og ikke mindst taburetter – som er et af de møbler, hun sætter højest. Det vender vi tilbage til. Kigger man ned over den danske designers portefølje, er tvivl da heller ikke det ord, der kommer først til én. Der er nemlig en distinkt og konsistent enkelhed i hendes formsprog, og man fornemmer instinktivt, at hun er rundet af en skandinavisk designtradition og en stærk veneration for japansk kultur.

Chris Liljenbergs møbler er superenkle, men aldrig ligegyldige. Der er altid lige en detalje, et materialeleks eller en funktionalitet, som overrasker og underbygger møblets identitet. Selvom der er skåret ind til benet, er man sjældent i tvivl om, at der står Chris Liljenberg Halstrøm som afsender.

Med sit ultrakorte hår, sit sorte tøj og sin zenagtige, næsten puritanske fremtoning er Chris Liljenberg Halstrøm selve personificeringen af den designfilosofi, som hun baserer sine møbler på. For hende handler det nemlig først og fremmest om at forfine udtrykket af noget kendt – at skabe et objekt med en funktionalitet og en nøgternhed, som mange kan læse sig selv ind i. Som det ordmenneske, hun også er, skriver Chris Liljenberg Halstrøm sig ofte frem til en konkret situation, hvor et specifikt møbel ville give mening. Man kunne mene, at hendes tilgang til formgivningen var akademisk, men processen er snarere et udtryk for, at alle de formelle forudsætninger for et møbel er gennemtænkt ned i detaljen. Resultatet, det gennemførte enkle, kan i Chris Liljenberg Halstrøms optik godt have potentialet til at vække noget emotionelt, og man må for hendes skyld også gerne slå sig lidt på udtrykket, men det skal række ud til mennesker.

– Jeg forsøger at betjene mig af et åbent formsprog, som giver folk plads til at forme deres egen fortælling, og jeg synes selv, jeg lykkes bedst i de tilfælde, hvor mine møbler er så åbne, at de kan gøre fyldst i mange forskellige hjem, forklarer Chris Liljenberg Halstrøm, der aldrig tænker sine møbler ind i en bestemt trend eller strømning. Modeluner strider imod alle de principper, som hun arbejder ud fra.

– Der kan være mange mellemregninger i en designproces, og nogle gange er det nødvendigt at arbejde sig baglæns – lidt ligesom i Hero's Journey, en model udarbejdet af religionsforskeren Joseph Campbell, der hævder, at den ydre opdagelsesrejse skal afspejle den indre udvikling. Først skal helten gå så gruelt meget igennem, inden han eller hun er værdig til at få belønningen. I min verden betyder det, at man må blive i processen, også selvom det kan være hårdt. Nogle gange må man tilbage til udgangspunktet, men nu med nye erkendelser, forklarer Chris Liljenberg Halstrøm, der vedkender sig, at hun tror på gammeldags dyder som flid, omhu og erfaring.

– Der er ingen genveje til det gode møbel. Du må udvikle stor materialeforståelse og give dig tid til at stille alle de rigtige spørgsmål i den kreative proces, så du i sidste ende står tilbage med et produkt, som folk forstår, mener Chris Liljenberg Halstrøm, der på de indre linjer også gerne vil opdrage lidt på os med sit design. Lidt i stil med Børge Mogensen, der også skabte møbler med afsæt i sin holdning til samfundet.

Og her er vi så tilbage ved taburetten, som er Chris Liljenberg Halstrøms

foretrukne møbel – både fordi hun her kan arbejde skulpturelt, og fordi taburetten er et sundere alternativ til stolen, som ikke gør noget godt for vores kroppe. Det er da også blevet til en række taburetter, bl.a. taburetterne Georg og Vent, der er skabt i kreativ dialog med Skagerak.

– Mit samarbejde med Skagerak er værdifuldt, fordi de netop har en holdning til både design og materialer, som flugter min – og fordi de for alvor arbejder på at sætte så minimale aftryk på kloden som muligt, forklarer Chris Liljenberg Halstrøm, der indrømmer, at det af og til kan opleves skizofrent at være designer i en verden, der reelt ikke har brug for flere ting.

– Jeg forsøger at tage brodden af det dilemma ved at samarbejde med virksomheder, som netop tager bæredygtighed alvorligt – og ved at være tro mod mine egne værdier, understreger Chris Liljenberg Halstrøm, der også tænker over langtidsholdbarheden af sine design – og så er vi tilbage ved spørgsmålet om, hvorvidt man kan kalkulere sig frem til en klassiker.

– Man kan gøre sig umage, arbejde med et enkelt formsprog, som appellerer til mange slags mennesker, og anvende materialer, der kan repareres, genbruges eller nedbrydes. Min ambition er hver gang at skabe ting, der har potentiale til at stå tilbage om 50 år. Det kræver, at designet ikke råber for højt, at det taler ind i en enkel fortælling, men at der samtidig er en spænding i formen, mener Chris Liljenberg Halstrøm, der betegner sig selv som en puritaner, men som med årene er blevet opmærksom på, at det dekorative godt kan have en funktion.

Chris Liljenberg Halstrøm er halvt svensk og har både studeret og arbejdet i Stockholm i nogle år. Det betyder, at hun har en god indsigt i den svenske designtradition, som byder på langt flere dekorative elementer end den danske. Personligheder som John Kandell, Bruno Mathsson og Åke Axelsson, der har haft en mere legende og kunstnerisk tilgang til designfaget end deres danske kolleger, har i høj grad påvirket Chris Liljenberg Halstrøms formsprog. I øjeblikket skeler hun lidt til den svenske tradition, hvilket bl.a. afspejler sig i en nyopdaget interesse for broderi. På væggen i atelieret på Østerbro hænger hundredvis af små broderilapper – faktisk er det blevet til mere end tusind i alt, som indgår i et projekt, hvor hun afsøger materialet og håndværket med henblik på kommende design.

– I Danmark har vi en lang tradition for at dykke ned i materialer og undersøge potentialet til bunds. Vi kender det fra træet og tekstilerne, men ikke så meget i forhold til de mere dekorative teknikker, fortæller Chris Liljenberg Halstrøm, der har tænkt sig at råde bod på den forsømmelse. Kigger man på væggen, er der dog ingen grund til at frygte, at puritaneren har solgt sin sjæl til den dekorative underverden. Der er tale om stringente mønstre i en afdæmpet og naturinspireret farvepalet. På den lange bane er planen at anvende erfaringerne med broderiet til at udvikle nogle unikating, bl.a. nogle tekstile forhæng. Tiden vil vise, hvor den rejse ender.

Det ligger i det hele taget ikke så fjernt fra Chris Liljenberg Halstrøms tankegang at arbejde i små oplag – når blot det er i samspil med de rigtige producenter. Og her kunne hun godt forestille sig flere samarbejder over Øresund.

– Et af de seneste eksempler på et design, der egentlig kun skulle have været produceret i et begrænset oplag, er spisestuestolen Vester, som jeg har tegnet specifikt til det genopbyggede Svinkløv Badehotel. Stolen, som produceres af Skagerak, er så alligevel kommet i produktion i større skala, men jeg kunne sagtens forestille mig lignende opgaver i fremtiden, fortæller Chris Liljenberg Halstrøm, der i øvrigt blev involveret i hele indretningen af det legendariske badehotel. En anderledes opgave, som frigjorde nye energier, og som måske er endnu et eksempel på, at hun er parat til at træde nye stier. Et andet kunne være et nyetableret samarbejde med en brasiliansk producent, hvor der bliver mere smæk på farverne. ■

5 BUD PÅ FREMTIDENS KLASSIKERE:

1. CHRIS L. HALSTRØMS GEORG-TABURET FOR SKAGERAK: Jeg er stolt af min taburet, som allerede har været på markedet i otte år. Det er Skageraks motto, at deres møbler skal kunne gå i arv; ikke til børnene, men til børnebørnene – for det er først dér, man er klar til at give dem videre. Det kan jeg godt lide at tænke på, når jeg designer møbler.

2. JONAS LINDWALLS MISS HOLLY-STOL FOR STOLAB: Den har et legende og indbydende udtryk uden at blive det mindste fjollet. Den kan indgå i mange sammenhænge og blive ved med at være interessant for øjet.

3. HUGO PASSOS' PILOTI-SOFABORDE FOR FREDERICA FURNITURE: Bordet er så fint og underspillet i sit udtryk, at man kan anvende det på mange måder gennem et langt liv. Jeg ønsker mig i hvert fald et.

4. CAMILLA MONSRUDS URNER: Døden er et svært tema. Ikke desto mindre har Camilla konfronteret det uomgængelige med sine smukke urner, som kan sættes i jorden, kastes i vandet eller stå på hylden. De minder mig om at være til stede i livet, og at døden er naturlig – så hvorfor ikke nyde det smukke objekt, mens man kan?

5. CECILIE MANZ' BEOPLAY A1 FOR B&O: Det er svært at tale om klassikere inden for tech-produkter, fordi udviklingen går så stærkt, men jeg synes, at der er en underfundig tidløshed over den lille højttaler, som jeg håber kan transformeres til også at passe til fremtidens behov på dette felt.